

Exemplificarea comicului de situatie, prin referire la scene din opera

Principala modalitate prin care autorul evidentiaza defectele personajelor sale si prin care implicit se starneste rasul este comicul, concept operational ce se defineste ca fiind categoria estetica ce rezulta dintr-un contrast, cel mai adesea dintre esenta si aparenta, dintre ceea ce sunt personajele In realitate si ceea ce vor sa para . Caragiale preia tipurile de comic de la predecesorul sau, Vasile Alecsandri (Ciclul Chiritelor), dar are meritul de a fi rafinat modalitatile de realizare a acestora.

In O scrisoare pierduta se regasesc mai multe tipuri de comic. La nivel tematic, remarcam comicul de moravuri, prin satirizarea defectelor umane din epoca: adulterul, santajul politic, demagogia, betia de cuvinte, falsitatea, minciuna, trucarea alegerilor. Comicul de caracter se evidentiaza prin satirizarea unor tipuri umane: adulterina - Zoe, demagogul - Catavencu, Incornoratul -Trahanache, Don Juan-ul - Tipatescu, prostul fudul Farfuridi, decrepitul -Agamita Dandanache). Comicul de nume (dezvoltat de Garabet Ibraileanu In studiul Numele proprii In opera lui I.L. Caragiale), demonstreaza ca numele personajelor nu sunt Intamplator date, deoarece ele trimit la o trasatura definitorie a acestora.

De exemplu, Pristanda este numele unui joc moldovenesc In care se bate pasul la stanga si la dreapta, ceea ce trimite la slugarnicia si camaleonismul politaiului, tot astfel cum Zoe apare ca apelativ doar o singura data, In replica lui Tipatescu, In rest preferandu-se diminutivul Joitica, ce exprima familiaritatea personajului, de multe ori nejustificata, cu ceilalti barbati pe care li maipuleaza. Comicul de intentie se evidentiaza In indicatiile scenice/lista cu "persoane" de la Inceputul piesei, In care autorul Isi exprima In mod direct atitudinea de dezaprobare fata de personajele sale. Nu In ultimul rand, comicul de limbaj este folosit ca modalitate predilecta de catre autor pentru a evidentia incultura, falsele pretentii de eruditie ale personajelor, care fie deformeaza neologismele, asa cum face Pristanda ("famelie", "bampir"), fie se abat de la calitatile stilului, creand enunturi obscure, de tip galimatias (discursul lui Farfuridi).

Tipul de comic ce sustine evolutia si constructia subiectului dramatic este cel de situatie, care se realizeaza prin crearea unor evenimente/conjuncturi neasteptate, a unor situatii-limita care rastoarna ordinea lucrurilor sau pun personajele In fata unor fapte care le evidentiaza caracterul. Modalitatile de realizare sunt diverse. Una dintre cele mai evidente este prezenta triumphiului conjugal, astfel Incat comicul de situatie serveste la satirizarea moravurilor epocii. Zoe Trahanache este sotia "prezidentului tuturor comitetelor si comitiilor", dar In acelasi timp este amanta prefectului Tipatescu, fiind femeia care manipuleaza din culise Intreaga viata politica. Acest triumphi genereaza alte modalitati de realizare a comicului de situatie, precum echivocul, care se poate evidentia In Actul I, Scena a IV-a, In care Trahanache relateaza neutru toata Intrevederea cu adversarul politic, facandu-l pe Tipatescu sa creada ca banuieste relatia sa cu Zoe, iar dupa ce savureaza momentul de panica al prefectului, li ofera si alibiul moral al plastografiei. Astfel, In textul comediei exista argumente care sa sustina faptul ca Trahanache nu cunoaste natura relatiei Zoe-

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Tipatescu, dar si scene care dovedesc contrariul, personajul fiind una dintre enigmele piesei. Aparitiile cuplului Farfuridi-Branzovenescu sporesc, de asemenea, tensiunea piesei si contribuie la realizarea conflictului secundar din sanul partidului aflat la putere: temerile lor exagerate de tradare reprezinta o modalitate prin care dramaturgul insista asupra abilitatii politice a lui Trahanache, care reuseste de fiecare data sa le infirme banuielele.

Pierderea In repetate randuri a scrisorii compromitatoare pentru clasa politica ce detine puterea declanseaza reactii variate: In timp ce Zoe si Tipatescu se zbat sa puna mana pe document cu orice pret, abuzand de putere prin folosirea autoritatii lui Pristanda In interes personal, Trahanache lupta pe alt front, fiind convins ca va gasi o arma de contrasantaj, deoarece el stie ca nu exista politician fara compromisuri. Astfel, intrarile si iesirile cetateanului turmentat fac din acest personaj un element al hazardului, deoarece desi nu are drept scop gasirea scrisorii, o gaseste In repetate randuri, fara a face un minim efort.

Evolutia inversa si motivul pacalitorului pacalit Il au In prim-plan pe Catavencu, care se afla la Inceputul piesei pe o pozitie privilegiata, respectiv In posesia documentului cu care santajeaza partidul la putere. Vanitatea, dispretuirea adversarului, pierderea simtului realitatii ies In evidenta In demersul acestui personaj ce aminteste, prin atitudinea resemnata din final, de Lefter Popescu. Cargiale prefera elementele surpriza, prin care evita finalurile schematice sau previzibile ale pieselor sale. Agamemnom Dandanache devine unul dintre personajele cheie ale comediei, fiind cel prin care se rezolva conflictul printr-o solutie de compromis. Coincidenta este exemplificata prin faptul ca Agamemnom Dandanache si Catavencu folosesc aceeasi arma politica de santaj, ceea ce justifica titlul: obtinerea pozitiilor politice privilegiate In epoca se face prin santaj, nicidecum prin merite proprii. In ultimul act al piesei, putem vorbi de quiproquo si de confuzie In scena Intrevedrii dintre Dandanache si cuplul Zoe-Tipatescu, In timpul careia noul deputat relateaza ascensiunea sa politica si, In baza unei slabe memorii, insista In a o considera pe Zoe sotia lui Tipatescu .

Exprimarea unei opinii despre rolul comicului de situatie In opera

Astfel, comicul de situatii se regaseste pe tot parcursul operei, fiind una dintre modalitatile de satirizare a moravurilor si a caracterelor, de individualizare a tipurilor, deoarece puse In situatii-limita, personajele Isi evidentiaza adevarata natura.